

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izdaje se v tiskarni, ter velja po pošti prejeti na avstro-ograke deseti za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 18 K., za četr leta 8 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj. plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežale toliko red, kolikor znata postajna. — Na naročbe brez istodobne vročitljive narodnine se ne osira — Za oznanila se plačuje od petek-vtora po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska — Dopisi naj se izvole frankovati. Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadstropju, upravljanje pa v stropu — Upravljanju naj se blagovo ijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ali je mogoče sporazum-ljenje z Lahi?

(Pisac Adriaticus)

I.

Vsled inomoških dogodkov se je začelo zoper živahnejne razpravljati o možnosti sporazumljivosti med Slovani in Italijani v borbi proti Germanstvu in so nekateri Slovani v svoji pristno slovanski dobrodošnosti in lahkovernosti, vsled katere slovanski narodi pozabljajo in odpričajo tudi tisočletna zatiranja in preziranjatakoj, ko jim je pokazal sovračnik le malko prijaznejše lice, so sporazumljivje že antecipirali s tem, da so Italijanom na ostentativnem način izrazili svoje simpatije (glej brzozavke srbskih in hrvatskih dijakov v Zagrebu, dr. Barec iz Prage in poljskih dijakov.)

Brezdvenno je, da mora ves izobraženi svet najstrožje obsojati brutalnost in barbarstvo do paroksizma na hujskih in razgretih nemških nacionaleev. Od te, iz našega pravicevljuba izvirajoče konštatcije pa do glavnega izraza simpatij in celo do ponudbe bojnega pobratimstva se hoče nekaj več premišljevanja, nego je potrebno za sestavo navdušene brzozavke.

V tem oziru vladajo eelo med Slovenci, ki smo vendar v prvi vrsti interesirani na morebitnem sporazumljivju, že precej nejasni pojmovi, kakor sem se sam žalil pogostoma prepričal in kakor to dokazuje tudi članek, ki je bil pred kratkim objavljen v tem listu in v katerem je dotedi članek izvajal upanje do zbljanja Slovanov in Lahov iz dejstva, da je bil v istrskem deželnem zboru sprejet enoglasno predlog, naj se dovoli podpora 1000 krom inomoškim laškim žrtvam. Slavno uredništvo je pa še v isti številki, v posebni notici, lojalno priznalo, da slonijo ta izvajanja na napačni premisi, ker je prišlo do navedne enoglasnosti cele zbornice le vsled de stva, da so bili v dotedi seji navzočni samo laški poslanci.

LISTEK.

Izprehodi po Parizu.

Pisac dr. Ivan Prijatelj.

V Parizu, na Vseh vrnih dne dan 1904.

2. Père-Lachaise.

Po »Rue de la Roquette« na vgor gremo počasi in resno, na izoljkih, v omnibusih in peš — ne-pregledna, gosta, črna reka živih, ki so se spomnili mrtvih. Nebo je jasno, maglino, težko in nizko. Tisoče in tisoče nas gre na pokopa hiče, a nihče se ne zmeni za druga, se ne ozira na drugega, se ne zanima zanj in se ne druži z njim. Kadar misliš na mrtvega, si se sam ločil od sveta, se izoliral in pretrgal vse ene žive, blagodejne nit, ki po njih teče na-te iz velikega vira življenja — veselje, sreča in blagor. Zato si žalosten za-se in za mrtvega.

Pokopališče leži na položnem hribu in kršajo ga z akasijami in drugimi drevesi obsajeni drevoredi višči se ob holmih in obronkih, dvigajoči se na ravnicu in padajoči v dolinice in zatišja. Krasno se prezentira pokopališče na hribu! Ko bi

Hrvaškoslovenški zastopniki so namreč že dva dni prej sklenili abstinencijo v znak protesta proti nezakonitemu preiziranju našega jezika s strani ravno one laške večine in c. kr. vlade. In da na laški strani ni bilo nobenega razpoloženja do kakrje sprave, dokazuje že nadaljnje dejstvo, da je laška večina v ravnoisti seji izbrisala iz proračuna posavko za šole v Sv. Lovreču, in Šušnjevici iz edinega razloga, ker im je bila na teh šolah po želji do tičnega prebivalstva hrvaščina učni jezik.

To je bila menda zahvala za to, da so se v eni prejšnjih sej hrv.-slovenški istrski poslanci pridržali protestu italijanske večine proti brutalnemu nasilstvu inomoških Nemcev.

Z ozirom na take pojave mislim, da je vendar naša dolžnost, da se vprašamo, ali zasnjujejo Lahi naše simpatije in, kar je glavno, ali je sploh sporazumljivje z Lahi mogoče.

Zlasti drugo vprašanje je za naš narod na Primorskem in, po mojem mnenju, za ves slovenski narod tako velike važnosti in je ravno sedanji moment v tem oziru tako kritičen, da je dolžnost vsakega Slovence, ki so mu razmre znane, da razloži pred slovensko javnostjo pravo stanje stvari.

Upam zato, da se mi oprosti, če z odgovorom na oni dve vprašanji morda raztržem nezne vezi, s katerimi bi hoteli nekateri sentimentalno navdahnjeni rodoljubi združiti nas in Lahe.

Sklicuje se na naravno pravo vsakega naroda do vrgoje v materinskem jeziku in že posebno na določbe št. 19 naših osnovnih zakonov, zahtevajo Lahi zase laško univerzo ter se zgrajajo v vseh intonacijah, od tirolskih planin do sicilijanskega morja, nad brutalnostjo Nemcev, ki jim ne samo ne privočijo vsečilišča, ampak ki celo z očito surovostjo, z brahijalno silo onemogočujejo oživotvorenje te ideje.

To so pa oni isti Lahi, ki se že preko dvajset let na najperfidejši način protivijo, v zasmeh ravno navedenemu

št. 19, otvoriti preproste ljudske šole za preko 2000 slovenskih otrok v Trstu; ki do zadnjega časa (glej gorinavedeni sklep istrskega deželnega zborna) delajo vse mogoče ovire vsaki novi hrvaški ali slovenski šoli v Istri; ki pustijo preko 120 (po uradni konštataciji) hrvaških, oziroma slovenskih krajev v Istri brez vsake šole; ki zahtevajo, naj bode Slovenec na svoji zemlji pred svojim rednim sodiščem brezprav. To so oni isti Lahi, ki nas na naši zemlji, napojeni s krvjo naših pradedov v boju proti turškemu barbarstvu in proti benečanski grabežljivosti, hočejo trpeti le kakor gosti.

A imajo li pravico zgrajati se nad svurovostjo inomoških Nemcev ljudje, ki so že veliko brutalneje nastopali proti izvoljenim zastopnikom enega celega naroda? Onim slovenskim sanjačem, ki so tako rahločutni za udarec, ki jih je inomoška poulična drhal delila streljajočim laškim dijakom, kličem v spomin postopanja celega prebivalstva laškega mesta Piran proti slovenskim poslancem.

Tistikrat so naši istrski deželniki poslanci na potovanju iz Poreča, kamer je bil sklicean deželniki zbor in kamer so bili torej prisiljeni iti, moralni izstopiti v Piran, ker ni mogel parnik radi prevelike burje nadaljevati svoje poti. Niso izstopili, da bi morda tam ostali ali celo demonstrirali; hoteli so le najeti koščje za pot do Kopra. A komaj se je „nella gentile Pirano“ raznesel glas o tem, prihranilo je vse prebivalstvo, od zadnjega fakina do najfinjejših signor, in so zakonite zastopnike enega celega naroda z žvižganjem, tulenjem in kamenjem izgnali iz mesta, tako da so morali iti, ob najhujši burji in v zimskem mrazu, bežati in poči iti iz Pirana do Kopra, kjer so se jih usmilili finančni stražniki ter jim ponudili svojo kasarno za prenočišče.

V Inomostu so bili napadeni mladiči, ki so prostovoljno in po veliki agitaciji s strani laških časopisov in

politikov prišli v nemško mesto, da tam ostanejo, v Piranu pa se je na gori popisani brutalni način demonstriralo proti izvoljenim zastopnikom našega naroda ki so bili prisiljeni iti v Poreč in ki niso imeli druge želje, nego čim prej zapustiti Piran. A kaj naj rečem o napadih v istrskem in tržaškem deželnem zboru na narodne poslanke? Neprestano insultiranje s strani „finih“ galerijskih obiskovalcev in celo iz srednje laških poslancev samih je tam na dnevnom redu.

In takim ljudem, ki so v mirnih časih stokrat surovejši in brutalnejši, nego inomoška drhal v največi razburjenosti, izraža slovenska mladina svoje simpatije!

Vojna na Daljnem Vztočku.

General Steselj poroča.

Brzozavka generala Stesla na carja Nikolaja z dne 12 t. m. se glasi: Sreden sem, da morem Vašemu Veličanstvu poročati, da je naša hrabra posadka odbila vse na vale od 25. oktobra do 2 t. m. Najljutejši je bil naval 30. oktobra, a vendar smo sovračnika odbili na celi črti, za kar se je v prvi vreti zahvaljevali naši rezervi, ki je navalila na sovrača z bajonetni, in prostovoljnimi lovsem, ki so se posebno edlikovali.

Japoneci istega dne niso več poslovili napada. Veliko število nepokojnih mrtvov je obležalo na bojišču.

Naslednjega dne so Japoneci znova navalili na trdnjavo, in sicer ob štirih popoldne in ob 9. uri zvečer. A tudi to pot smo jih z bajonetni in ročnimi granatami odbili.

Podpolkovnik generalnega štaba, Jolčin, je bil na rokah in nogah zadezen na granatnih koscev in težko ranjen.

Posadka je vedno dobre volje. Težko mi je navesti najpogumnejše izmed borilcev, zakaj vse se bore kar junaki.

Musseta, dviga glave v zatilnik pred visoko piramido dveh generalov, beži z očmi mimo nesnutnega popresa Araga, mimo Gay-Lussaca, Börneja, Nodierja, Balza — pač, tu sta pristopili dve dami in čitala napis ob strani spomenika: »Eve comtesse Rzewuska, veuve d'Honore de Balzac, potem nekaj govorila po poljaku — moščica pa dela jas ob Feliku Fauru. Na širokem, niskem kvadrati mrtvi predsednik francoske republike. Telo je pokrito. Odkrita je le glava z jasnim, visokim čelom, energičnimi ustnicami in suverenim, močkim mirom v markantnih gubah. Oči so zapre, ko po dokončanem trudopolnem delu. Tu leži nekdanji strojar in potem predsednik... Množica se mu bliža in oddaljuje. Vojaže, ki stražita grob, delata red s suhim, kratkim, ostrimi besedami... In dalje gremo mimo obeliskov, ka pelje, hermejev, poprsje... med potjo pridrži dama svojega spremjevalca in kačo na spomenik Beaumarchaisov, nekaj šepeče in dela nečen in presren obratzek. Koščat starec invalid z visečimi obrvimi in stisnjenci ustnicami se ustavi pred široko piramido maršala Masséna. Ob krasnem belem mramornatem kipu ležeče,

Japoneci neprestano obstrelijujo notranjo trdnjavo in fore.

Ker smo vse, silno ljute napade, — začnjega dne 9 t. m. —, odbili, je med posadko zavladalo silno navdušenje.

Sanitetno osebje opravlja svojo službo z vsega priznanja vredno požrtvovalnostjo. Naši zdravnik pod vodstvom Hubbeneta delajo naravnost čudež. Posebno priznanje smo dolžni izredni carskemu lovskemu načelniku.

S svojo prisotnostjo na okopih in na najnevarnejših mestih, kjer se raznjevi obvezujejo, vpliva silno na branitelje. Izgube japonske so izredno velike. Kitajci jih senijo na 7000 do 10.000 mož.

Boj za Port Artur.

Berliner Tagblatt poroča iz Tokija: Počasno napredovanje japonskega topničarskega napada na Port Artur se v tukajšnjih poučenih krogih razlagata s tem, da se japonski 12 in 15 centimetrski topovi ne morejo kosati z ruskiimi težkimi topovi, ki imajo 28 do 30 centimetrski kaliber.

Proti tem topovom je japonska artiljerija preslab.

Z izredno spremnim vodstvom artiljerije se je rusemu artiljerijskemu generalu Nitritinu, ki je poleg Stesla najboljša oseba v Port Arturu, posrečilo vedno in vedno smagati japonski ogenj, dasi je bila že večkrat nevarnost, da bi si japonski topovi prizorili premož.

Poročalec »Novosti« je te dni dospel iz Port Arturja v Čfu. V brzozavki z dne 17 t. m. na svoj list potrjuje, da je portarturška posadka doslej odbila še vse japonske napade. Največje zasluge za uspešno obrambo trdnjave pripisuje Nodin poveljnik Smirnov, admiralom Virenu, Ločinskemu in Grigoroviču ter generalom Kondratenku in Beli.

Tendenciozni moži o Steseljevih zaslugah se da razlagati s tem, da

na všetkom steberšču nad mogočno bazo Pod baldahinom je mramornat mrtvaški oder in mlada dama leži na njem. Sledoči kamen je skrbno izlikan in na všakem je upodobljena glava sibirskega risa in rudarsko kladivo — heraldična znamenja, da je bil prednik te dame oni kovači, ki je odkril v Sibiriji rudnike v Kolybi, ki so naredili iz njegovih potomcev največje ruske bogatstvo — Demidove. Tisoč in tisoč rok je gibalo pod zemljo v daljni mrzli deželi, da je postalo ob Seini mramornato poselje koščicem te grofiske dsme.

In zoper smo na glavni aveniji, tik pod teraso, pod kolosalnim, pretršljivim umotvorom Bartholomejevim. Široka, mogočna stena je vzdoljna v nasip terase. In ob tej steni se bližajo od desne in leve postave proti globokemu, hladnemu in mračno nisojočemu vhodu, ki se odpira na sredni steni. Baš stopata mož in žena v carstvo smrti. Na pragu sta le enkrat postala, vstrepetala poslednji in obupno in hladno roko drug ob drogega v molčeče, skrivnostno brezno smrti. »Aux Morts« se glasi posvetilo na vrhu stene... »Spomenik mrtvima...« (Daleko prih.)

Posadka je vedno dobre volje. Težko mi je navesti najpogumnejše izmed borilcev, zakaj vse se bore kar junaki.

ne boče Nežin nadzavati, ker mu Steselj ni devolil, da bi sodeloval pri uredništvu »Novega Kraja«.

Is Londona se brzojavlja, da je vest, kakor da bi se Steselj nameval umakniti v fer Lancetian, posečno ismisljen.

Trdnjava se že lahko drži več tednov, ako ne celo več mesecov.

Privatno pismo generala Steselja.

Sorodnički generala Steselja v Pečogradu so te dni dobili od njega in Port Arturja pismo, v katerem med drugim piše: »Posadka v Port Arthurju šteje že 28 000 mož, ki so vsi od prvega do zadnjega pravi junaki. S streljivom in šivilji je trdnjava že preskrbljena za več mesecov. Seveda sveče zelenjave nimamo, toda ta sluksus se da že še pogrešati. Steselj je prepričan, da se trdnjava vrdrži do prihoda baltičkega brodovja na bojišče. Pa tudi prisrajni nevarnosti nimisiti na kaptulacijo, ker bi se v tem slučaju vsakdoraj hladnokrvno odločil umreti.«

Z mandžurskega bojišča.

General Kuropatkin poroča z dne 17. t. m.: Danes je vladal na celi fronti mir. Včeraj in danes sem si ogledal vse pozicije in nadzoroval različne voje. Na več točkah je naša armada oddaljena od Japoncev samo 400 korakov. Ponoči pada čestokrat temperatura na 12 $\frac{1}{2}$ stopinj pod nivo. Kožuh za armado so že dosegli. Preskrbovanje v šivilji je polnoma zagotovljeno. Armado sem našel v najboljšem stanju. Število bolnikov je vkljub naporni službi in vsele veliki bližini sovražnika zelo neznatno.

General Saharov pa je 19. t. m. posal tole brzojavko: Včeraj smo se odpravili na rekognosciranje v smeri proti Mamihaju in Čitajui na desnem bregu reke Hun. Sovražnik se je sicer postavil v bran, a smo ga vkljub temu pregnali iz omenjenih vasi. Most preko reke Hun, vas Mamihaj in del vasi Čitajui je uništil požar. Na naši strani sta padla dva moža, pet pa jih je bilo ranjenih. Včeraj ob zori so Japonti pregnali z veliko premočjo eno našo kozaško stotnijo iz vasi Dapindušan, 40 kilometrov južno od Sudsitime.

Poročevalce »Birževih Vjedomostic« brzojavlja dne 18. t. m. iz Mukdena, da se je vneljako ljud artillerijski boj, zlasti na ruskem desnem krilu. Kanonada je trajala celi dan. Rusi pričakujejo z vso gotovostjo splošnega japonskega napada.

Ruski poroča, da prodira 3000 Hunguzov, katerim poveljujejo japonski častniki proti železniški progi z namenom, da bi jo razdiali. Nahajajo se 80 vrst zapadno od Tielinga.

Iz Posjeti se javlja, da imajo Japonti izvzemljene posadke ob reki Jalu v Koreji z 20 000 mož. V Ganjanu je 600. v Hamjengu pa 2300

Japonev. V Hamjengu so Japonti sgradili močne utrdbе.

Močno torpedovke »Raztopni«

se je valed grožnje pevniku japonskih torpedovk, ki so priplule v Čifu, da bo Rusi skušali ujeti, natekle na krov neke kitajske krišarke. Kitajska vlada varuje najstrožjo neutralnost.

Zadnja divizija baltičke eskadre,

ki se je na otoku Langeland preskrbelo s premogom, je v soboto odpula iz Fakkejberge, kjer je bila usidrana, proti severu.

Spremljata jo danska topničarka »Guldborgsund« in torpedovka »Svebojern«.

Hulsko afera.

Preiskovalna komisija radi hulskih dogodkov, je v potek zaslišala kapitane ribiških ladij »Majestic«, »Avon« in »Keneta«.

Kapitana prvih dveh ladij sta izpovedala, da sta videla, predno se je pojavilo rusko brodovje na obzorju, na lieu mesta več velikih ladij, ki niso bile razsvetljene.

Poveljnik »Keneta« pa je izpovedal, da je zjutraj po dogodku dne 21. oktobra videl na lieu mesta neko tujo ladjo, ki je imela dva dimnika in dva jambora. Vsa ladja je bila črna, samo eden izmed dimnikov je bil bel.

Dotična ladja se je približala »Kenetu« in jela nanj streljati, ne da bi zadel. Nato se je oddaljila v smeri proti jugozapadu, torej proti angleškemu obrežju.

Kakor se kaže, je preiskava že precej jasno dognala, da je bil dejansko nameravan atentat na rusko brodovje pri Hullu.

Državni zbor.

Dunaj, 19. novembra. Korento sta zavrnila podpredsednik Kaiser in ministriki predsednik dr. pl Körber nezaslišane napade posl. grofa Sternberga in posl. Pernerstorferja na cesarsko rodo-vino. Posebno je naglašal ministriki predsednik, da si jaja prastare haburške dinastije ne bo mogel nihče zatemnit. Oba poslance sta tudi deloma uvidela, da sta v svoji kritiki šla mnogo predaleč, vendar grof Sternberg je izjavil, da ostane vedno zvest pristaš dinstije in cesarske rodotvorne, kar je že tudi večkrat dokazal v svojem volilinem okraju s tem, da je vedno nastopal proti vsem radikalcem kot zvest pristaš dinastije.

Posl. Pommer je interpeliral železniškega ministra zaradi vedenja postajenačnika in službujočih uradnikov v Ljubljani povodom znane rabuke proti Karniolcem — Posl. dr. Demel je govoril zaradi slovanskih paralek v Opavji in Tešnu ter trdil, da so gimnazijo v Tešnu ustanovili s svojim denarjem Poljaki in Varžave in Poznanja. Posl. Prade je zaklicil:

velike sitnosti in težave, a prav ker ni ničesar storil na lastno roko, nego vse samo dogovorno z drž. tajnikom, se mu ni moglo ničesar očitati in ko je na enem mestu postal nemoguč je moral biti pomaknjen seveda na boljše mesto. Med kardinali je na glasu kot tako lojalen, postrežen in zmeren mož in prav zato so se njegovi prijatelji trudili, da bi ga spravili na papeški prestol.

Kardinal Dominik Svampa je rojen 1. 1851. postal je kardinal že v starosti 43 let. Najprej je bil semeniški prof. v Fermu od koder je v isti lastnosti prišel v Rim. Svampa je od vsega začetka vedno mislil na eno: da napravi nujajno karijero in to se mu je tudi posredilo. Znal se je cerkvenim krogom tako prikupiti, da je v starosti 36 let postal že škof v Forli. Seveda ni niti trenutek mislil, da ostane na tem mestu. Ko je bil škof, je začel delati na to, da postane kardinal. V to svrhu se je potrudil, da si pridobi naklonjenost italijanske vlade in tudi to se mu je posrečilo. Plačal je pa to podporo jako slabu. Ko je umrl bolonjski nadškof, kardinal Baltaglini, ni bilo lahko, dobiti

v Inomostu so vam pokazali, kako vam jo je treba odpraviti! — Posl. Hrb se je pritoževal, da se Nemci v planinskih deželah zapostavljajo (?) glede srednjega Šolstva. — Posl. Zamboisi je v svojem govoru izjavil, da le šim črka avtonomija na Trento (Južno Tirolsko) bi bilo sredstvo za obnovitev narodnostnega miru na Tirolskem. — Posl. Lindner je odločno zahteval odpravo slovenskih paralek in Slovije in italijanske fakultete in Inomosta.

Politični položaj na Ogrskem.

Budapest, 20. novembra. Ž svajačo in nasiljem sprejeti spremembu hišnega reda bo imela dalekoščeno politično posledice. Prvo je, da se je sklenila koalicija vseh oposijskih strank s skupnim izvrševalnim odborom. V ta odbor so izvoljeni predsedniki vseh oposijskih strank in frakcij, vrhutega pa je poslanec Banffy, Kötter in Ugron. Odbor izdela dva manifesta, na kralja in narod, kjer dokaže, da Danes je v predlog atentat na deželno ustavo.

Budapest, 20. novembra. Razen poslancev Viassitsa in Daranya je izstopila in liberalne stranke celo Andrassyjeva skupina 15 mož. Grof Tisza se tolči, da se je izstop izvršil le formalno in da izstopivi poslanci se ne pridružijo oposiciji.

Budapest, 20. novembra. Prva žrtva velikega parlamentarnega prevrata bo vsekakor predsednik poslancev pl. Porezel, ki baje odstopi ter odloči tudi poslanski mandat, ker se razjarjeni oposiciji ne upravi več pokazat. Tudi je valed prestanega razburjenja resno obolen.

Budapest, 20. novembra. Grof Tisza namerava s pomočjo spremenjenega hišnega reda čim hitreje dognati proračunske predloge ter dovolitev rekrutov za leto 1905. S pomočjo novega nasilnega paragrafa lahko to doseže v treh do štirih dneh. Kmalu nato — vsekakor pa do 15. decembra — bo razpustil parlament ter takoj raspisal nove volitve.

Budapest, 20. novembra. Razen že navedenih so prijavili zadnji čas svoj izstop in liberalne stranke še poslanci: grof Teod. Andrássy, grof Battány, baron Inkay, grof Wass, grof Hadik, grof Thoroczkay, Salomon in Szemere.

Trgovinska pogoda z Nemčijo.

Dunaj, 20. novembra. Grof Posadowsky je že nad 14 dni na Dunaju, a že vedno se ni nič uspešnega doseglo glede trgovinske pogode z Nemčijo. Avstriji se ni čuditi, ako se obotavlja ter ne zupa nemškim predlogom, ker Nemčija že vedno ni odgovedala Severni Ameriki in Argentiniji pogodbe, s katero se daje prekomorski trgovini prednost pred prometom s sosednjimi državami, in katero konku-

zanj dobrega naslednika, kajti bolonjska nadškofija je nadškofija sui generis in potrebno je posebne nadarjenosti in spretnosti, če hoče nadškof doseči uspehov. S pomočjo svojih cerkvenih priateljev in s podporo italijanske vlade je postal Svampa res nadškof v Bolonji in obenem tudi kardinal. Zdaj je tudi spremenil svoje dosedanje postopanje in naekrat pokazal, da je zagrizen klerikalec. Ko je namreč kralj Umberto prišel k vojaškim vajam v Bolonjo, je nadškof kar ponosni ušel, da se mu ni bilo treba kralju pokloniti. S tem se je prebivalstvu silno zameril in tudi vladu, pridobil si pa med intransigentnimi rimskimi duhovniki mnogo prijateljev. Prej je imel z italijansko vladu tako prijazno razmerje, da je splošno veljal kot mož, ki dela na sprijaznenje Italije z Vatikanom. Zdaj ni tega nihče več mislil in prav to je bil vzrok, da je postal Svampa kandidat za papeško krono. Te ni dosegel, dasi se je trudil z vsemi silami. Menda je to vzrok, da je naekrat zopet preseljal: pred nekaj meseci, ko je prišel sedanji kralj Viktor Emanuel v Bolonjo, ni kardinal Svampa

zveno tudi Avstrija hudo občuti. Včeščijski ministriki svet se je bavil skoraj edino le s to pogodbo. Posvetovanjuje prisostvoval tudi ogleški trgovski minister Hieronymi. — Zadnje dni se je baje pokazalo nekaj upanja, da se pogodba vendar kmalu dočne, zato ostane grof Posadowsky le še nekaj dni Dunaju.

Dogodki v Macedoniji.

Solun, 20. novembra. Vprašanje o pomnožitvi inozemskih orosniških častnikov je rešeno. Prva skupina avstrijskih častnikov je prišla v Skoplje še 16. t. m., druga skupina pa se mora ravnotem javiti jutri 21. t. m.

Solun, 20. novembra. Višji upravitelj avstrijske pošte v Solunu, J. Seelinger, si je naročil iz Avstrije takovane noče za selje rezati. Cariński ravnatelj je pošiljatev konfiskoval ter zahteva potrdilo dunajskoga konzula, da je nevarno orodje res namenjeno le za rezanje selja.

Cariograd, 20. novembra. Neki atenski list je prinesel male verjetno vest, da namerava 60 bolgarskih častnikov vzeti začasni dopust z namenom, da odrinejo kot voditelji noveh čet v Macedonijo. Ta vest je zbudila v grški armadi veliko razburjenje ter se je baje takoj našlo 60 častnikov, ki so istotako hoteli oditi v Macedonijo ustanavljati grške čete, kar pa je vladá propovedala.

Iz francoske zbornice.

Pariz, 20. novembra. V zbornici je posl. Olagny zahteval, naj se tisti funkcionarji, ki so bili s protostiderskimi družbami v zvezi, strogoma kaznijo. Ministrski predsednik Combès je odgovoril, da ima vlast pravico, pošvedovati pri prefektih, županih in v reakcionarnih občinah pri začasnih republikancih. Funkcionarji pa, ki so poročali zvezni protostidersjev, so bili kaznovani, ker smojo le z vlogo dopisovati. Nadalje je izpovedal Combès, da je naročil upravnim oblastim, da pripuste v upravno službo le republikanske poslike.

Praga in slovenski visokošolci.

Da je Praga za vzgojo našega višjega razburjanja velepmenljiva, kdo bi o tem dvomil? Ne le usovrđena udilišča, kjer svetozname sile delujejo, so dijakom na razpolago, ampak tudi družba jim je pristopila, ampak tudi kralj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni tokovi srečajo, so dijaki na razpolago, ampak tudi kralj se, kaj je kaj dobre volje, kmalu prijetno vdomačijo, in posebno priložnost dana v dandanes tako važnem narodno-gospodarskem oziru konkretno se izobraziti. Saj je Praga glavno mesto in središče najindustrijalnejše in najbogatejše dežele naše države. V takšnem mestu, kjer se tako mogočni kulturni

gel uvedbo dvejezičnih večnih listkov na dolenjski češnici, predno se je Štefeta in Lampku sanjalo, da bi se dalo kaj takšnega storiti. Na predlog dr. Tavčarja se je sklenilo, da se upeljejo na dolenjski progi slovensko-nemške vožne karte, čim peide stara zaloga. In faktično so na dolenjskih postajah že več mesecov v prometu dvojezični vožni listki. Da se je pa to zgodilo, je pa izključna nasluga dr. Tavčarja, ki je delal, med tem ko je "Slovenec" samo krčal. Sicer pa škofov list prav dobro ve, da so na dolenjski progi že zdavnaj vožni listki tudi slovenski, toda v njegovem zrednjištvu so taki poštenjakoviči, da se ne ženirajo trditi neresnice, samo ako morejo na ta način uspešnejše navliti na kako najm deljivo osebo. Podla banda to!

— **Volična komisija** pri zadnjih občinskih volitvah v Št. Vido nad Vipavo je obtožila znanega farja iz Št. Vida, Janeza Demšarja, petitorja Antona Uršiča in še dve drugi klerikalni pokrivi iz Št. Vida zaradi žaljive pritožbe na deželnno vlado zoper dne 2. julija izvrivje se občinske volitve. Danes se je ta tožba razpravljala pred ljubljansko vzokino sodnijo, kjer je zastopnik obtožencev dr. Furlan hotel zoper igrati tistega duha, ki plava nad vodami in — strankami. Vzokino sodnija je prvo obsodbo deloma spremenila in kazen vsakemu izmed obtožencev malo anizala. Dasi je tedaj v senatu sedel svetnik deželnemu sodnemu g. Jakob Kavčič, so bili klerikalci vendarle obsojeni in to nam zadostuje. Tako se je, dragi Demšar, vendar le "pripal" maledž sodne kazni na tvoj široki hrbot, kar se pa tiče kazni na stroškov pa le razpiši kmalu kak "offer", da ti brumne dušice tvojega kraljestva znosijo nekaj krone skupaj, katere bode treba žrtvovati za klerikalno nesramnost in surovost!

— **Pasar Kregar na dinci.** V Sobotnem »Slovenec« se trudi s prepričanjem klerikalni pasar Kregar ves zaspljen, kako bi se opral pred malimi obrtniki, ker se je v zadnji seji trgovske in obrtniške zbornice zaletel in hotel odjeti malim obrtnikom lastne zastopnike v zbornici. Ali tega nastopa blebota vemu Kregarju ne pozabijo mali obrtniki, od katerih itak noben razsodnejši ni njegov pristaš. Za Kragarja so le tisti, ki se boje, da bi jih očrnali pri prelatih, fajmoštih in drugih klerikalnih kolovedjih ter jim odjedel zaščitnik in kruh, potem pa kvečjemu še oni cajzelci, ki imajo tercijalke za žene. Razsodni obrtniki pa že davno vedo, da je Kregar navihaneč, ki ubira klerikalne strune le zategadelj, ker je to njegovemu obrtu nenavadno koristno. Možiček namreč skuši s svojimi slabimi monštrancami in lestenci zlate krome, dasi sam le pohaja po mestu. Njegov obrt prav goreče podpirajo gospodje, ki upravljajo cerkevno premoženje, in mu skrbe za vse drugačne dohodke, kakor so oni malih obrtnikov ljubljanskih. Tako je pa prav lahko umet klerikalno gorenost Kragarjevo in še umiljejše, da je možkarju vseeno, ali volijo mali obrtniki svoje zastopnike v lastni skupini, to tembolj, ker mož itak ve, da ga prihod njič ne zanesa več tako sreden slučaj v trgovsko zbornico, kakor pri zadnji volitvi. S tem dejstvom že Kregar sam računa, zato se v »Slovenec« kar naravnost norčeje iz potreb malega obrta. V jeseni ima Kregar očividno smolo, najprvo se blamira v trgovski zbornici, potem pa ga še obrtniki sami zaradi koslirij v odboru za razstavo vajenščih del denejo — na dileo.

— **Katoliška omika.** Iz Predstojja se nam piše: Pobalinsko, uprav na brutalen način, ki presegajo višek nesramnosti, je napadel v sredo, 16. t. m. zvečer neki A. Bitenc s Kokričem, po domaže Zaletu, gospoda nadučitelja H. Paternosta in sploh vse učiteljsko osobjo. Slišalo se je omenjeni večer iz ust katoliškega šnopsarja vpitje in preključevanje, kar se ne sliši v hrvatski šumi od najbolj besnih divjakov. Rabil je skoro samo besede, katerih niti po-

navljati ne moremo, ker so vsem, posebno pa otrokom v javno pohujšanju. Tako skrajno surovaga nasilja naj bi vendar oblast strogo kazovalo. Vpil je tudi pred dolaskom poslopjem, osiroma župničem, nad g. nadučiteljem: kaj boš ti, ti si liberalce, jaz pa sem klerikalec in naš župnik tudi. Predstojani pa niso vse skupaj nič vredni, samo fajmošter in sv. Zlat (t. j. farni patron) sta nekaj vredna. Vprašamo samo, kdo je kriv tak pobesenost?

— **Trilo duhovniški sedijo v goriškem deželnem zboru,** piše »Soča«, proti Faletti, semeniški profesor dr. Gregorčič in pa řempaški župnik Blaž Grč. pa vse trije služijo prav vzdano laškemu liberalcu dr. Pajerju! Tam zunaj po kmetih slikajo nedoljne slovenske naprednjake za brezverce, s katerimi se ne sme občavati, kateri bodo pogubljeni itd., poudarja se na celi črti raslike med naprednjaki in pobožnimi klerikalci, da le ti slednji bodo živeli srečno, ter da se mora delati le to, kar ukažejo duhovni gospodje. Liberalce je, ognji se ga! ogenj in žveplo kličojo na namisljene liberalce, ... ali, čujte in strmite! v goriškem deželnem zboru se družijo katoliški proti, semeniški profesor in kmetski župnik ne s kačkim namljenjem, ampak s pravim liberalcem dr. Pajerjem, česar sin se je civilno poročil na goriškem magistratu, kjer se je vpisal v poročno knjigo za brezverca! — Vsi trije katoliški duhovniški so slepo vdani liberalcu dr. Pajerju, mu služijo zvesto ter mu odobrijo vse, kar stori, pa če je tako samolastno mrčevi zakone in pravilnike. Ti trije duhovniški so mu vedno pritrili, da je storil vse prav, pa če je že tako očitno kršil jasna določila. Drugi ljudi učijo, naj spoštujejo zakone, oni pa odobravajo kršenje, s kratko: vse, kar storil Pajer nepravilnega (da ne rečemo kako drugače!) to odobriti so vedno pripravljeni laškemu liberalcu katoliški proti, semeniški profesor in kmetski župnik! Kaj naj mislimo o njih? »Ne glej me, kajdelam, poslušaj me, kaj te učim! — po tem se radi ravna duhovni gospodje. Komodno stališče ... Misi so svobodne in nebroj jih je, zategadelj pa naši čitalniki brez dvoma pogodijo pravo sami, kaj imajo soditi o takih posvezenih gospodih, ki stojo v očitni zvezzi s pravim liberalcem. Ali se ni bat, da jih budi pohrusti žive? Pa, kakor se vidi, se oni nič ne bojijo hudiča, budič je le za kmeta, katerega se strdi ž njim in z liberalcem — njim »liberalna« družba prav dobro ugaja! Kaj, če postanejo še brezverci!!

— **Kaplan Peter Janc v Skofiji Loka in zmeleni paragi.** Skofjeloški kaplan Peter Janc, kateremu pa je škof dosedaj v oskrbo izročil samo šolske otročice, da jih uči ne lagati! — Janc že ve, kaj hočemo s tem reči — ima v svojih prostih urah pikanten šport. Med tem ko drugi hožji namestniki v protestu čas zbirajo stare ure ali vrtijo okrog prata, ali režejo podobice, si Janc ogleduje moderice in ženska krila. Z bistrim svojim očesom meri vsako žensko postavo v celem obsegu ter sklepa o tem, kako občujejo škofjeloške ovčice raznega spola med seboj v zakonu in izven zakona. Tako je pogruntal Peter Janc, ki mora biti res prava pravca izkušena babica, da pri neki gospodinji v skofiji Loka modere več prav ne stoji. Da, valedintenzivnega opazovanja je tudi opoznal, da gospodinji modere včasih ne nosi. Nič najnejšega sedaj Janc ni vedel, kakor na podlagi tega krojaško strokovnjaka pogleda trditi, da je ta gospodinji v drugem stanu, in secer — Janc ni povrnil — v petem mesecu. Ta neresnična novica, s katero je Janc med drugimi posabeval tudi ostale loške pastirje, je spravila Jancu pred posvetnega sodnika, kamor ga je gdž J. K. na katero je Janc jesen, ker ni v Marijinji družbi, pozvala po svojem zastopniku redč-stikraje na odgovor. Prečeno sredno se je postavil Janež Škoro pred sodnika, držeč v eni roki skriptec, v drugi velik svinčnik in pa kakor mašne bukve odprt kazenaki zakonik ter tako imponirajoč začel sodniku in zastopniku obtožiteljev »štreno meščino v trdnici vari, da bo obadvava pač. Na vprašanje, jeli se čuti kritega, je odgovoril, naj se mu najprvo pove, po katerem paragafu se ga »če«, da

bo potem znal prav govoriti ali tako ali pa tako. Fanta namreč niti klerikalni segovornariki niso hoteli sprejeti pod svoje okrilje, pač pa so ga potiskali z raznim ščem, na katero se nekaj sklonijo. In sedaj so se Janež začeli paragi meščati po glavi. Z enim ščem se je ingovarjal na ščiri stene loškega farovšča, s drugim na duhovniško tajot (ki pa je postal javnost!) itd. Poklicaj je celo v svet ščem citat iz sv. pisma, na podlagi katerega on pred posvetnim sodnikom ni zavezan dejati edgovora. Pomilovalni vagledi so obispali pôtnega Janeža, in ko ga je sodnik oposoril na posledice njegovega molčanja, se je Janež še malo razvračil jesik. Popravljalo je le ščo, da njegov paragaf nič ne držijo. Peter Janež, krščanski duhovnik, je svedec vsako krivočinko tajil z masiljenimi besedami, pri katerih je oko obradal proti atropu, zanikal, da bi se on na Šenšk moderce in spodnjem krila kaj razumel, ter trdil, da se on na vse to nič ne zanima. Priča pa se mu v obraz povedale, da je ravno naspro no resnica. Vai kot priča poklicaj Ščem duhovnik so se seveda poskrili za plot takevanje farške suradne tajnosti, a sodnik je vse to hinavsko komedijo po zaslijanju ostalih medradnih prič alkaličil na ta način, da je Petra Janeža radi zlobne častitve oboščil na deset dni v zapor, osiroma v 100 K globe za njegova neosnovana žvekanja. Oblijučil pa je Janež, da ne bo opusti svojega žportca, da ga bo drugi pot vse drugače dal na paragraf, kakor se mu je to danes ugodilo. Ker je Janež trdil, da ima kot duhovni pastir pravico brigati se za vse zasebne zadeve vseh medščanov brez razločka, poučil ga je sodnik, da ni noben državljani zavezan prenašati Janežev kontrole, da manj pa si pustiti dopasti, da bi Janež žaljive izrodke svoje fantazije in gole neresnice o ljudih okoli trosil. Janež je debelo zjalo: — Pri razpravi se je sklical Janc na 10letno dekleto, češ, da je tudi od nje dobil svoje informacije. Deklica, katero je sodnik na Janežovo zahtevo poklical, pa je s ozmetljivimi soznamenji v obeh zastrejvale, da je kaplanu odkrito povestila, da so stvari ničesar ne ve, da pa jo je Janež parkrat k sebi klical, naj mu pove, kaj je o stvari slišala. Za Boga, starši, ali nič ne pazite na svoje otroke! O takovani farški tajnosti spregovorimo še na pravem mestu resno besedo. Sobotino poročilo v »Slovenec«, v katerem že zmirja miga Peter Janež s svojim jesikom, mesto da bi šel pokoriti delat, in se zaletava s hinavsko lažjo v sodnika, kateremu mora biti sedaj za pukle hvalešen, in v zastopnika obtožitelje dr. Novaka, da le potrije za Janež resničnost pregovora: Quis ex cuse s'excuse s'excuse.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj sta bili dve predstavi in obiskat je bilo gledališče popolnoma razprodano. Repriza »Lohengrin« je sijajno uspel. To pot se je tudi zbor vrlo držal, posebno priznanje pa gre g. Skalovi, g. Orželšek in g. Ouředníkovi. Koncem prvega dejanja je bil gospod Skalovi izročen krasen šopek s trakovi. — Popoldne se je igrala znana in priljubljena igra »Šivilj«. Predstava je bila prav dobra. Naslovno vlogo je živahnio in energično igrala gospa Danilova. Gospod Ambrož je dobro igral in dobro pel, ali govoril je tako, da ga časih ni bilo skoro nič umeti in povrh je govoril le na pol slovenski, na pol pa hrvatski. Če se Čehi naučijo slovenski, koliko laguje bi se lahko našel Hrvat.

— **Bojevniki v Bosni leta 1878.** so se zbrali včeraj 20. t. m. v župnišču salonu gospoda Beliča in z navdušenjem sklenili in odpolnili tole brsojavo: »Visokorodni gospod Jernej Andrejka pl. Livno gradski, e. in kr. gvardijski kapitan, Dunaj. Danes v Liubljani zbrani bojevniki in leta 1878 izrekajo Vašemu blagorodiju s patriotskim navdušenjem najiskrenje zahvalo za krasno knjigo »Slovenski fantji v Bosni in Hercegovini 1878«. S tem delom, katerega nadaljevanje želijo pričakati, sto po zasluženju označili trdno in bravorast slovenskih sinov, pa tudi postavili naši lepi domovini častni spominke. V imenu zbranih bojevnikov. Dr. Ivan Svetina, e. kr. profesor; Albert Pogačnik, e. kr. oficijal; Lorenc Blažnik, trgovac.

— **Poročilo o koncertu novembra zboru »Glasbene Matice«** smo morali radi nedostopa prostora odložiti za jutri.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** ima svoje redno meščino zborovanje v sredo, dne 23. t. m., ob 6 uri zvečer v deželni bolnišnici. Dnevni red: 1. Nasvetnila predsedstva. 2. Diskusija o enteroptosi. (Predavanje dr. A. Homana) 3. Demonstracija. 4. Sudajnosti.

— **Rokoborba,** ki se je vrnila v soboto med Tomaševićem in Koubo, se je končala z smago prvega. To-

mašević je včeraj premagal tudi Laša Barnea.

— **Požar.** Včeraj, 20. t. m., ob polu 11. uri dopoldne med deseto uro je začela goreti vas Tabor nad Zagorjem. Doma ni bilo nobenega odraslega človeka razen otrok in boznikov. Koliko je škoda, se še ne ve.

— **Učiteljsko društvo za ptujski okraj** zbranje v četrtek dena 1. decembra 1904 ob pol 11. uri v okoliški dolni, na kar se oposrrajo p. n. članice in člani.

— **Smrtna obsoba.** Pred mariborskimi porotniki je bil v soboto 31letni očenjeni, a od svoje žene ločeni delavec Anton Majcen, doma iz Podvinčev, obtočen, da je 22. avgusta t. l. blizu Maribora umoril in oropal služkinjo Antonijo Požep, je alek ter vrgel proti Dravi. Nadalje je dokazano, da je že poprej enkrat neko Ano Frančič zvabil na samotno pot pri Mariboru ter jo oropal za 6 K. Oba zločina sta se mu brezvomno dokazala, vendar je trdrovnatno tajil. Obsojen je bil v smrt na visilici.

— **Prva promovirana Kopotica.** Na dunajskem vsečušču je bila pretečeno soboto promovirana za doktorico modrošlovja, gdje Ana Wielchner, hči celovškega poveljstva.

— **Povozil** je včeraj fijakarški hlapac Frane Škraba na Ščednikovem prelazu Bieweisovo v Dunajsko cesto 56 let staro posetilico Marijo Platnarjevo iz Loka vas, Zeletel se je vranjeno in jo podrl, tako da sta ji šla dva kolesa čez levo nogo. Platnarjeva se je na odredbo policijske zdravnik z redilnim vozom udredila v deželno bolnišnico.

— **Led se delo, drsalci pozori!** V soboto se je drsal v Ježnovem bajarju pri Malem grabnu 12 letni J. Šef Stefan. Ker je bil led Ščedek pretnek, se mu je udrl in ko bi to ne bilo pri kraju bajarja, bi bil dežek getovo isčil pod ledom.

— **Muda žena.** Marija Pošetova ni mogla nič kazati posebno rada gledati svojega moža. V soboto se je bila v Hrušici, kjer njen mož dela, tako razesila, da je pograbila kladivo, ga udarila ž njim po glavi in ga težko poškodovala. Ljubeznično ženico, ki je baje hotela svojega moža ubiti, je orložnik arretoval in jo oddal v zapored. e. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani.

— **Delavske gibanje.** V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 7 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 6 Slovencev. — V Hrušico je šlo 20 Hrvatov, v Kočevje 20 premogarjev, na Dunaj pa 15 Kočevarjev. — Iz Westfalškega je prišlo 37, iz Hrušice pa 40 Macedoncev.

— **Oni gospod,** ki je danes opoldna pri »Lloyd« vedenja zamejnjal deželnemu nekemu gospodu pri »Tri glavski mizic«, se tem potom pozivlje, da istega še danes, vsekakor pa v temu jutrišnjega opoldnega k »Lloyd« prinese, drugače se njegovo ime v lastih objavi. Dežnik je šen ter imaravno kluko z niklasto ploščico na vpgovjeni strani.

— **Majnovejša novice.** — Grozovita eksplozija se je prišerila v Čikagi, kjer je razpoložil dvajset gazometrov. Okoli 40 oseb je ubitih; dosedaj so izkopali še le osem mrljev, vse drugi so podsuti. V okolici je pol milje so vse šipe zdrobljene in zidovi popokani.

— Umrl je bivši državni poslanec dr. baron Czeec.

— **Portugalski kralj in kraljica ostaneta v Londonu do 10. decembra,** potem pa obiščeta Pariz.

— Lord Curzon je zopet imenovan za podkralja v Indiji.

— **Poslednica afere Hervay.** Predsednik pri sodni razpravi proti gospisu pl. Hervay, podpredsednik okrožnega sodišča v Ljubljani, Labres, je prosil baje za odpust iz sodne službe, državni pravnik Reimoser pa za premeščenje.

— Rumunski parlament je sklican za dan 28. t. m.

— **Srbški minister za javne stavbe,** Todorović, vendar le odstopi, ker skupščina noče odobriti njegovih načrtov glede novih ozkotirnih zeleznic.

— **Telefonska in brzjavna poročila.**

Trst 20. novembra. Javni shod, obdržavan v »Narodnem domu« za slovenske šole v Trstu, je bil imponantan. Naroda se je zbralo okolo 10 000 v dvorani in na trgu pred »Narodnim domom«. Govorila sta prof. Mandić in dr. Rybarč v imenu narodne stranke, a Kopač v imenu jugoslovanske demokracije. Sprjeti ste bili navdušeno dve rezoluciji, »Edinstvo« in »jugoslovanske demokracije. Na za-

hodno shoda je šla deputacija obh strank, spremljana od ogromno množice naroda, po ulici Caserma na namestništvo, kjer je izročila rezolucijo. Pred namestništvo je pela vsa masa navdušeno narodne pesmi ter se je vrnila po ulici Torrent

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurz dne borze 19. novembra 1904.

Naložbeni papirji	Dolar	Blago
4% majeva renta	100—	100·20
4% avstr. kronska renta	99·85	100·05
4% " zlata	100·10	100·30
4% " zlata	120·05	120·25
4% ogrska kronska	98·10	98·30
4% " zlata	118·90	119·10
4% posojilo dežele Kranjske	99·50	101·—
4% posojilo mesta Split	100·25	101·25
4% " Zadar	100·—	100·—
4% " bos.-herc. žel. pos. 1902	100·75	101·75
4% češka dež. banka k. o.	99·75	100·15
4% " ž. o.	99·85	100·35
4% " ž. p.	101·40	102·40
4% pešt. kom. k. o. z. 10% pr.	107·40	108·40
4% zašt. pisma Innerst. hr.	100·50	101·50
4% " ograke cen. dež. hr.	100·50	101·20
4% " z. p. s. hip. ban.	100·—	101·—
4% " obi. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100·—	101·—
4% " obi. češke ind. banke	100·75	101·75
4% prior Trst-Poreč lok. žel.	98·50	99·50
4% prior dol. žel.	207·50	209·50
3% juž. žel. kap.	100·60	101·60
4% avst. pos. za žel. p. o.	100·—	101·—
Srednje	185·25	187·25
" 1864	272·	277·
" tizske	162·10	164·10
" zem. kred. I. emisije	305·	315·
" II.	298·	308·
" ogr. hip. banke	273·	277·
" srbske à fr. 100% turške	94·	99·
Basilika srednje	133·25	134·25
Kreditne	20·70	21·70
Inomoske	479·	490·
Krakovske	78·	83·80
Ljubljanske	86·	91·
Avst. rud. krifa	68·	72·
Ogr.	53·85	55·85
Rudolfove	28·80	29·80
Salcburške	66·	70·
Dunajsko kom.	77·	81·
Betnico	518·	528·
Južne železnice	87·	88·
Državne železnice	650·	651·
Avtro-ogrške bančne dežnice	1630·	1638·
Avtro. kreditne banke	673·	674·
Ogrske	799·50	800·50
Zivnostenske	249·	250·
Premogokop v Mostu (Brix)	654·	660·
Alpinske motne	486·	487·
Práške žel. in dr.	2305·	2315·
Rima-Murányi	514·	516·
Trbovški prem. družbe	307·50	308·
Avtro. orodne tovr. družbe	542·	543·80
Češke sladkorne družbe	178·	182·
Vinalce	11·84	11·98
C. kr. cekin	19·04	19·10
20 franki	23·51	23·59
20 marke	28·98	24·—
Soverigns	117·55	117·75
Marke	95·27	95·37
Laški bankovci	254·25	254·75
Rabli	4·84	5·—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 19. novembra 1904.

Terminal.

	Čr. cekin	11·84	11·98
20 franki	19·04	19·10	
20 marke	23·51	23·59	
Soverigns	28·98	24·—	
Marke	117·55	117·75	
Laški bankovci	95·27	95·37	
Rabli	254·25	254·75	
Efektiv. 5 vin. ceneje.	4·84	5·—	

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306·2. Srednji kralčini tlak 758·0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	9. sv.	7424	0·6	brevetv	jasno
20.	7. ej.	7411	- 4·5	brevetv.	meglja
	2. pop.	7382	5·8	brezvetr	jasno
	8. sv.	7380	3·6	sl. svahod del. oblaci	
21.	7. ej.	7367	2·1	sl. svahod	oblačno
	2. pop.	7394	3·6	sl. vzhod	dež

Srednja temperatura sobote in nedelje: 18 in 16°; — normale: 28° in 26°. Mokrina v 24 urah: 0·0 mm in 0·0 mm.

Potri od najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prečkalostne vest o smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega in srčno dobrega sočnega, očeta, oziroma strica, gosp.

Franca Martinc

c. kr. ravnatelj deželne deske v pok. imetniku Častne svetinje za 40-letno zvestvo službovanje,

ki j je po kratki, mučni bolezni, prejšnji sv. zakramente za umrila je v 82. letu svojega od neumornega dela in neizdrpane dobre do svojega izpolnjenega življenja, danes ob pol 1. uru popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se bodo v torki dne 22. novembra ob 3. uri popoldne v hiši žalosti, Cerkevne ulice št. 5 svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri Sv. Kristoforu položilo k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo hrvale v farni cerkvi sv. Janeza Krstnika pokojnik se pripravi v pohodno molitve in časten spomin. Prosi se tihega možanja.

V Ljubljani, 20. nov. 1904.

Katarina Martinc roj. Plank. sopr. A. Martinc, tajnik Vzajemno podporne društva sin. — Adela Martinc, gučiteljica, liči. 2384

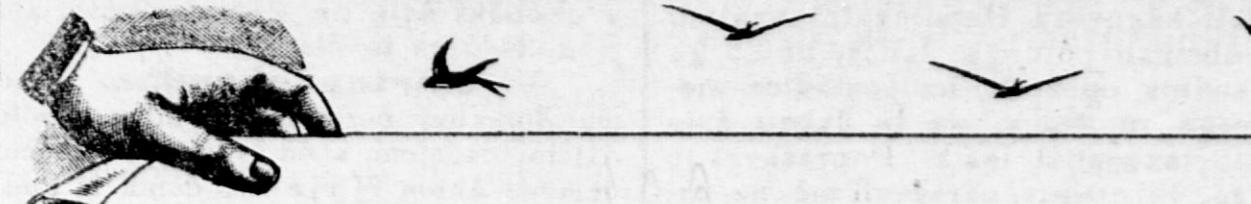
Novosti

modnega blaga za dame,
sukna in raznega manufakturnega blaga, najcenejši nakup za neveste, bogato zalogu kroščil potrebščin priporoča

J. KOSTEVC

Sv. Petra cesta 4.

Cene strogo solidne. Točna postrežba. Vzoreci se pošiljajo na zahtevo poštnine prosto. 2973-11

Aleksander Kruška

c. kr. davčni pristav

Gabrijela Kruška rojena Grebenc

poročena.

Ljubljana

Vel. Lašče

dne 21. novembra 1904.

3392

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIĆ

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Velaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIZ. Ob 12. uri 24 m popoči osobi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobi vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare, Karlove vare, Prago. (direkti voz I. in II razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten). — Ob 10. uri ponodi osobi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direkti voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. PROGA IZ TRBIZA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzenfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direkti voz I. in II. razr.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobi vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobi vlak z Dunaja, Ljubno, Beljaka, Šmohor, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Mari. varov, Heba, Francovce vare, Prago v Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zjutraj istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zjutraj. — Ob 10. uri 45 m ponodi samo na nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zjutraj. Ob 9. uri 55 m ponodi samo na nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po sredjevropskem času, ki je za 2 min. pred krajnjim časom v Ljubljani.

RIESSNER PEČI

Priznano prva znamka!

Ernest Hammerschmidt naslednik
MADILE, WUTSCHER & Ko.
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Sprejemata zavarovalnica Cloveškega zivljenja po najraznovrstnejših kombinac